

PRIJEDLOG

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 206. stavka 8. Zakona o vodama («Narodne novine», broj 153/09.), na prijedlog Vijeća za vodne usluge, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2010. godine, donijela

UREDBU

O MJERILIMA EKONOMIČNOG POSLOVANJA ISPORUČITELJA VODNIH USLUGA

Članak 1.

Ovom Uredbom propisuju se mjerila ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.

Članak 2.

Mjerila ekonomičnog poslovanja propisana su u Prilogu 1 ove Uredbe.

Članak 3.

Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo provodi ispitivanje ekonomičnosti poslovanja za svakog isporučitelja vodnih usluga temeljem prijave koje su obvezni popuniti i dostaviti isporučitelji vodnih usluga na obrascu iz Priloga 2 ove Uredbe.

Ispitivanje ekonomičnosti poslovanja isporučitelja vodnih usluga provodi se po odredbama ove Uredbe isključivo u odnosu na poslovanje u djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje.

Prijava se popunjava i dostavlja jednom godišnje najkasnije do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 4.

Na temelju dostavljenih prijava iz članka 3. ove Uredbe ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo izrađuje analizu ekonomičnosti poslovanja i to pojedinačno za svakog isporučitelja vodne usluge i zbirno za sve isporučitelje vodnih usluga.

Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo objavljuje na odgovarajući način analizu iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje, a najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 5.

Prilozi 1 i 2 prilažu se uz ovu Uredbu i čine njen sastavni dio.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

Predsjednica
Jadranka Kosor, dipl.iur.

Prilog 1.

Mjerila ekonomičnosti:

1. *Stupanj pokrivenosti vodnim uslugama:*

- 1.1. Javna vodoopskrba (%), broj nekretnina priključenih na sustav javne vodoopskrbe/ukupan broj objekata (nekretnina)
- 1.2. Javna odvodnja (%), broj objekata (nekretnina) priključenih na sustav javne odvodnje/ukupan broj objekata (nekretnina)

2. *Količina isporučениh vodnih usluga:*

- 2.1. Količina proizvedene (crpljene) vode u m³ (u danima, mjesecima, godini) na vodoopskrbnom/uslužnom području u odnosu na ukupan broj stanovnika
- 2.2. Količina isporučene vode u m³ u odnosu na ukupan broj stanovnika i broj priključaka (po kategorijama potrošača)
- 2.3. Količina zbrinute otpadne vode (ispuštene pročišćene i ispuštene nepročišćene) u m³ u (danima, mjesecima, godini) na uslužnom području u odnosu na ukupan broj stanovnika i broj priključaka

3. *Količina fakturirane usluge javne vodoopskrbe:*

- 3.1. Nefakturirana usluga javne vodoopskrbe (%) = (isporučena ukupna količina vode - količina fakturirane usluge javne vodoopskrbe (vode)) / isporučena ukupna količina vode
- 3.2. Gubici vode (m³ nefakturirane vode/km mreže/dani i/ili kroz broj priključaka)

4. *Kvaliteta vodnih usluga*

- 4.1. Lomovi/puknuća/km mreže/godina (odvojeno za lomove i puknuća)
- 4.2. Broj sati prekida isporuke usluge javne vodoopskrbe/ukupan broj sati isporuke usluge javne vodoopskrbe tijekom godine (ili u 1 danu)
- 4.3. Broj nesukladnih uzoraka vode/otpadne vode u odnosu na broj ukupnih uzoraka
- 4.4. Isti pokazatelj od ovlaštenog laboratorija neovisnog o isporučitelju vodne usluge
- 4.5. Broj riješenih prigovora na kvalitetu vodnih usluga u roku 15 dana (ili broj prigovora u odnosu na broj priključaka)/broj zaprimljenih prigovora

5. *Troškovi*

- 5.1. Troškovi usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje/ukupni troškovi poslovanja i to:
  - a) Troškovi usluge javne vodoopskrbe/ukupni troškovi poslovanja/ukupno isporučena količina vode
  - b) Troškovi usluge javne vodoopskrbe/ukupni troškovi poslovanja/ukupno zahvaćena količina vode
  - c) Troškovi usluge javne odvodnje/ukupni troškovi poslovanja/ukupna količina zbrinute otpadne vode (ispuštene pročišćene i ispuštene nepročišćene)
- 5.2. Troškovi usluge javne odvodnje/broj stanovnika koji imaju priključak na javnu odvodnju
- 5.3. Ukupni broj radnika u odnosu na broj priključaka (javna vodoopskrba+ javna odvodnja) i odvojeno
- 5.4. Ukupni troškovi radnika/broj priključaka (javna vodoopskrba+ javna odvodnja) i odvojeno
- 5.5. Broj radnika javne vodoopskrbe/ukupni broj radnika
- 5.6. Broj radnika javne odvodnje/ukupni broj radnika
- 5.7.
  - a) Ukupni troškovi radne snage/ukupni troškovi poslovanja
  - b) Troškovi električne energije/ukupni troškovi poslovanja
  - c) Troškovi tekućeg održavanja/ukupni troškovi poslovanja
  - d) Troškovi amortizacije/ukupni troškovi poslovanja

- e) Ostali materijalni troškovi/ukupni troškovi poslovanja
- 5.8. Stupanj pokrivenosti troškova vodnih usluga (prihod redovne djelatnosti/ukupni troškovi redovne djelatnosti)

6. Zaduzenost i kapital

- 6.1. Stupanj zaduzenosti
- 6.2. Kapital društva/broj stanovnika na uslužnom području

PRILOG 2.

PRIJAVA PODATAKA O EKONOMIČNOSTI U DJELATNOSTIMA JAVNE VODOOPSKRBE I JAVNE ODVODNJE

Naziv pravne osobe (obveznika):

Adresa:

OIB:

MBPS kod DZS:

Pravni oblik:

	Red. broj	PODACI	Jedinica mjere	
1. Pokrivenost vodnim uslugama	1.1.	Broj nekretnina priključenih na sustav javne vodoopskrbe	(broj)	
	1.2.	Broj nekretnina priključenih na sustav javne odvodnje	(broj)	
	1.3.	Ukupan broj nekretnina	(broj)	
2. Količina vodnih usluga	2.1.	Količina proizvedene (crpljene) vode na vodoopskrbnom/uslužnom području	(m ³ /mjesečno)	
	2.2.	Količina isporučene vode na vodoopskrbnom/uslužnom području	(m ³ /mjesečno)	
	2.3.	Količina zbrinute otpadne vode na aglomeraciji/uslužnom području	(m ³ /mjesečno)	

	2.4.	Broj stanovnika priključenih na sustav javne vodoopskrbe	(broj)	
	2.5.	Broj stanovnika priključenih na sustav javne odvodnje	(broj)	
	2.6.	Broj stanovnika na vodoopskrbnom/uslužnom području	(broj)	
	2.7.	Broj priključaka (po kategorijama potrošača)	(broj)	
3. Količina fakturirane vodne usluge javne vodoopskrbe	3.1.	Količina fakturirane usluge javne vodoopskrbe	(m ³ /mesečno)	
	3.2.	Količina nefakturirane usluge javne vodoopskrbe (gubici)	(m ³ /mesečno)	
4. Kvaliteta usluge	4.1.	Dužina mreže	(km)	
	4.2.	Lomovi u mreži	(broj)	
	4.3.	Puknuća u mreži	(broj)	
	4.4.	Broj sati isporuke usluge javne vodoopskrbe	(sati/mesečno)	
	4.5.	Broj sati prekida isporuke usluge javne vodoopskrbe	(sati/mesečno)	
	4.6.	Broj nesukladnih uzoraka vode iz sustava javne vodoopskrbe	(broj)	
	4.7.	Broj nesukladnih uzoraka otpadne vode iz sustava javne odvodnje	(broj)	
	4.8.	Ukupan broj uzoraka vode iz sustava javne vodoopskrbe	(broj)	
	4.9.	Ukupan broj uzoraka otpadne vode iz sustava javne odvodnje	(broj)	
	4.10.	Broj nesukladnih uzoraka vode iz sustava javne vodoopskrbe koje je analizirao ovlaštenu laboratorij neovisan o isporučitelju vodne usluge	(broj)	
	4.11.	Broj nesukladnih uzoraka otpadne vode iz sustava javne odvodnje koje je analizirao ovlaštenu	(broj)	

		laboratorij neovisan o isporučitelju vodne usluge		
	4.12.	Ukupan broj uzoraka vode iz sustava javne vodoopskrbe koje je analizirao ovlaštenu laboratorij neovisan o isporučitelju vodne usluge	(broj)	
	4.13.	Ukupan broj uzoraka otpadne vode iz sustava javne odvodnje koje je analizirao ovlaštenu laboratorij neovisan o isporučitelju vodne usluge	(broj)	
	4.14.	Broj zaprimljenih prigovora na kvalitetu usluge	(broj)	
	4.15.	Broj riješenih prigovora u roku od 15 dana	(broj)	
5. Troškovi	5.1.	Troškovi usluge javne vodoopskrbe	(kn)	
	5.2.	Troškovi usluge javne odvodnje	(kn)	
	5.3.	Ukupni troškovi poslovanja	(kn)	
	5.4.	Ukupan broj zaposlenika	(broj)	
	5.5.	Ukupni troškovi svih zaposlenika	(kn)	
	5.6.	Broj zaposlenika u sustavu javne vodoopskrbe	(broj)	
	5.7.	Broj zaposlenika u sustavu javne odvodnje	(broj)	
	5.8.	Troškovi zaposlenika u sustavu javne vodoopskrbe	(kn)	
	5.9.	Troškovi zaposlenika u sustavu javne odvodnje	(kn)	
	5.10.	Ukupni troškovi električne energije	(kn)	
	5.11.	Ukupni troškovi tekućeg održavanja	(kn)	

	5.12.	Ukupni troškovi amortizacije	(kn)	
	5.13.	Ostali materijalni troškovi	(kn)	
	5.14.	Prihod redovne djelatnosti usluge javne vodoopskrbe	(kn)	
	5.15.	Prihod redovne djelatnosti usluge javne odvodnje	(kn)	
	5.16.	Prihod redovne djelatnosti	(kn)	
	5.17.	Ukupni troškovi redovne djelatnosti	(kn)	
6. Zaduzenost i kapital	6.1.	Stupanj zaduzenosti	%	
	6.2.	Kapital društva	(kn)	

**IZJAVA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA
ISPORUČITELJA VODNIH USLUGA**

Ja niže potpisani _____, (OIB _____) sa prebivalištem u _____ na adresi _____ u svojstvu zakonskog zastupnika isporučitelja vodne usluge _____, sa sjedištem u _____ na adresi _____ (OIB _____) ovime pod materijalnom i kaznenom odgovornošću potvrđujem da su podaci u ovoj prijavi vjerodostojni i istiniti, te da odgovaraju stanju u poslovnim knjigama isporučitelja vodne usluge odnosno odgovaraju stanju u naravi.

U _____, dana _____

Vlastoručni potpis

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA UREDBE O MJERILIMA EKONOMIČNOG POSLOVANJA ISPORUČITELJA VODNIH USLUGA

Zakonska osnova za donošenje ove Uredbe sadržana je u odredbi članka 206. stavka 8. Zakona o vodama (Narodne novine br. 153/09.) kojim je propisano da Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća za vodne usluge uredbom propisuje mjerila ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga. Odredbe članka 206. u svezi su sa člankom 197. stavicama 2., 6. i 7. Zakona o vodama kojima je propisano da se djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje trebaju obavljati učinkovito, ekonomično i svrhovito, da cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga odnosno da javnost mora biti informirana o pružanju vodnih usluga.

U nastavku dajemo obrazloženja pojedinih odredbi Prijedloga Uredbe.

Članak 1.

Člankom 1. Prijedloga uredbe određuje se predmet uređivanja ovog podzakonskog akta. Ovim propisom uređuju se neka od mjerila za utvrđivanje učinkovitosti i ekonomičnosti poslovanja isporučitelja vodnih usluga, obveznici, način utvrđivanja učinkovitosti i ekonomičnosti poslovanja, način i rokovi izvještavanja nadležnih tijela i javnosti o rezultatima provedenih ispitivanja sukladno utvrđenim mjerilima. Također se određuju tijela zadužena za provedbu navedenih ispitivanja učinkovitosti i ekonomičnosti poslovanja, jedinstveni obrasci za dostavu podataka, i ostale pojedinosti kako bi se navedeno ispitivanje moglo obaviti.

Članak 2.

Ekonomičnost poslovanja, uz produktivnost i rentabilnost, samo je jedan od ekonomskih pokazatelja ukupne uspješnosti poslovanja. Gospodarski subjekt posluje ekonomično ukoliko prihodi pokrivaju rashode poslovanja (znači da je ekonomičnost veća od 1, odnosno da gospodarski subjekt ostvaruje dobit u poslovanju). Povećanje ekonomičnosti se temelji na zahtjevu za štednjom (kontrola troškova poslovanja) i maksimalizaciji dobiti.

Kako cilj poslovanja isporučitelja vodnih usluga nije (ili nije isključivo) stvaranje dobiti niti je to jedini pokazatelj ukupne uspješnosti poslovanja, potrebno je utvrditi i druge moguće pokazatelje učinkovitosti i ekonomičnosti poslovanja isporučitelja vodnih usluga temeljem kojih bi se mogla vršiti objektivna usporedba poslovanja isporučitelja vodnih usluga u Republici Hrvatskoj, a koja bi istovremeno bila kompatibilna sa podacima u drugim zemljama, napose članicama Europske unije gdje je ta praksa već davno zaživjela.

U Europi i svijetu postoji nekoliko metodologija i programskih alata za utvrđivanje mjerila uspješnosti i ekonomičnosti poslovanja kao što su SIGMA (International Water Association), IBNET (Svjetska banka), EBC (Europska suradnja za utvrđivanje pokazatelja uspješnosti i ekonomičnosti poslovanja u okviru Skandinavskih zemalja) itd. Program IBNET koristi 2.000 isporučitelja vodnih usluga, a koristi se u 85 zemalja. Podaci su dostupni na Internetu.

Isporučitelji vodnih usluga su po svom položaju „prirodni monopolisti“ koji posluju u ograničenim tržišnim uvjetima jer nisu izloženi direktnom tržišnom utjecaju konkurencije. Stoga je potrebno uspostaviti sustav objektivnih pokazatelja uspješnosti poslovanja zasnovanog na jedinstvenoj metodologiji i identičnim ulaznim parametrima koji su međusobno usporedivi.

Takav sustav kontinuirane usporedbe, ali i kontrole učinkovitosti poslovanja (benchmarking) isporučitelja vodnih usluga pruža upravama i zaposlenicima gospodarskog subjekta, udjeličarima, dioničarima odnosno osnivačima i upravnim tijelima kao i potencijalnim investitorima podatke temeljem kojih je moguće utvrditi trendove u poslovanju određenog gospodarskog subjekta, usporedbu sa drugim srodnim gospodarskim subjektima u zemlji i inozemstvu, primjenu najbolje poslovne prakse, te utvrđivanje realnih poslovnih ciljeva. Sa istih osnova može se ocjenjivati i poslovanje vodnokomunalnog sektora u cjelini u odnosu na iste sektore u Europi i svijetu.

Predlagatelj smatra da bez najmanje dvogodišnjeg praćenja stanja ekonomičnosti poslovanja u vodnokomunalnom sektoru nije moguće propisati vrijednosti koje određuju što jest a što nije ekonomično poslovanje (granične vrijednosti).. Analiza koja bi obrađivala pokazatelje ekonomičnosti poslovanja u sektoru mogla bi ujedno za izradu Uredbe o uslužnim područjima.

Članak 3. i 4.

Ovi članci uređuju tko je odgovoran za provedbu ispitivanja ekonomičnosti poslovanja, obveznika i način dostave prijave, rok dostave prijave, te obvezu izrade i objavu analize ekonomičnosti poslovanja.

Prema stavku 3. članka 3. „Ispitivanje ekonomičnosti poslovanja isporučitelja vodnih usluga provodi se po odredbama ove Uredbe isključivo u odnosu na poslovanje u djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje“. Ova odredba treba razgraničiti pokazatelje ekonomičnosti kod onih isporučitelja vodnih usluga koji obavljaju i druge djelatnosti (zbrinjavanje otpada, djelatnost tržnica, groblja i dr.).

Članak 5.

Uređuje stupanje uredbe na snagu.

Prilog 1.

Predloženih osnovnih 24 mjerila (pokazatelja) učinkovitosti samo su dio od ukupno 80-ak IBNET-ovih pokazatelja. Podijeljeni su u 5 od ukupno poznatih 12 grupa (kategorija) pokazatelja. Broj pokazatelja kao i ostale grupe pokazatelja mogu se postupno s vremenom proširivati i povećavati

Prilog 2.

Predstavlja obrazac za dostavu podataka na temelju kojih će se izraditi analiza stanja u sektoru.